

Vybrané úseky národního hospodářství České republiky v březnu a dubnu 2008

BŘEZEN

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla v březnu 2008 meziměsíčně nižší o 2,4 %.

Meziroční index průmyslové produkce v březnu 2008 byl 97,9 % a jedná se o první pokles po 66 měsících nepřetržitého růstu. Tento výsledek byl ovlivněn i velikonočními svátky, vysokou srovnávací základnou března 2007 a rozdílem v počtu pracovních dnů. Březen 2008 měl ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 2 pracovní dny méně. Po očištění od vlivu počtu pracovních dnů činil index 101,5 % a po očištění od sezónních vlivů (včetně vlivu počtu pracovních dnů) byl index 101,9 %. K poklesu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků (příspěvek -0,9 p.b., pokles o 11,5 %), výroba textilií, textilních a oděvních výrobků (příspěvek -0,4 p.b., pokles o 15,8 %) a výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (příspěvek -0,4 p.b., pokles o 3,5 %). Průmyslová produkce vzrostla v odvětvích výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek 1,2 p.b., růst o 8,7 %), výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody (příspěvek 0,1 p.b., růst o 1,9 %), výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken (příspěvek 0,1 p.b., růst o 1,7 %) a výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek 0,1 p.b., růst o 1,3 %).

V březnu 2008 se zvýšila produkce v hlavních průmyslových seskupeních: výroba pro dlouhodobou spotřebu (o 17,5 %) a pro investice (o 0,2 %). Poklesla v hlavních průmyslových seskupeních: výroba pro krátkodobou spotřebu (o 11,4 %), pro mezispotřebu (o 3,4 %) a výroba energií (o 2,1 %).

Tržby z průmyslové činnosti ve stálých cenách (rok 2000) se meziročně snížily o 2,7 % (v běžných cenách o 3,7 %), po očištění od vlivu počtu pracovních dnů byly tržby vyšší o 0,9 % a po očištění od sezónních vlivů vzrostly tržby o 1,6 %. K poklesu tržeb z průmyslové činnosti nejvíce přispěla výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků (příspěvek -0,8 p.b., pokles o 11,6 %), výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (příspěvek -0,7 p.b., pokles o 6,3 %) a výroba pryžových a plastových výrobků (příspěvek -0,4 p.b., pokles o 5,9 %). Tržby z průmyslové činnosti vrostly pouze v odvětvích výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek 0,8 p.b., růst o 5,1 %), výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek 0,1 p.b., růst o 1,2 %) a výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken (příspěvek 0,1 p.b., růst o 1,4 %).

Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se snížily reálně o 2,3 %, v běžných cenách o 8,5 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků (v b.c.) činil 47,8 %.

Tržby z průmyslové činnosti podniků pod zahraniční kontrolou se reálně snížily o 3,1 % (v běžných cenách o 6,0 %). Jejich podíl na celkových tržbách (v b.c.) činil 59,4 %. Tržby z přímého vývozu u těchto podniků reálně poklesly o 3,0 % (v b.c. o 9,3 %). Jejich podíl na celkových tržbách těchto podniků (v b.c.) činil 75,8 %.

Průměrný počet zaměstnaných osob v průmyslu se v březnu 2008 meziročně zvýšil o 26,2 tis. osob (tj. o 2,2 %). Průměrný počet zaměstnaných osob vzrostl v odvětvích výroba pryžových a plastových výrobků (o 8,7 %), výroba dopravních prostředků a zařízení (o 7,5 %) a výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (o 6,1 %). Poklesl nejvíce ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody (o 10,5 %), ve výrobě textilií, textilních a oděvních výrobků (o 7,5 %) a ve výrobě usní a výrobků z usní (o 3,4 %).

Průměrná měsíční nominální mzda v březnu 2008 byla 22 321 Kč a meziročně vzrostla o 8,8 %. Průměrná hodinová mzda byla 155,4 Kč a zvýšila se o 15,4 %. Produktivita práce v průmyslu poklesla o 5,2 %, hodinová produktivita byla vyšší o 0,9 %.

Nové zakázky v průmyslových podnicích ve vybraných odvětvích uzavřené v březnu 2008 dosáhly hodnoty 158,0 mld. Kč v b.c., z toho ze zahraničí 99,3 mld. Kč. Meziroční index nových zakázek celkem činil 95,1 %, z toho u nových zakázek ze zahraničí 91,0 %. Nové zakázky ze zahraničí nejvíce poklesly v odvětvích výroba základních kovů a hutních výrobků (příspěvek -2,1 p.b., pokles o 22,2 %), výroba motorových vozidel (příspěvek -1,9 p.b., pokles o 6,3 %) a výroba kancelářských strojů a počítačů (příspěvek -1,9 p.b., pokles o 37,7 %). Nové zakázky ze zahraničí rostly pouze v odvětvích: výroba rádiových, televizních a spojových zařízení a přístrojů (příspěvek

0,9 p.b., růst o 14,7 %), výroba zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů (příspěvek 0,2 p.b., růst o 9,0 %) a výroba ostatních dopravních a prostředků a zařízení (příspěvek 0,1 p.b., růst o 5,1 %).

Stavebnictví

Celková stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v březnu **meziměsíčně** reálně o 1,1 % nižší.

Celková stavební produkce v březnu **meziročně** vzrostla ve stálých cenách o 0,8 %, po vyloučení vlivu pracovních dní vzrostla o 3,8 % (v březnu 2008 bylo o 2 pracovní dny méně).

Inženýrské stavitelství zaznamenalo meziroční nárůst stavební produkce jak na nové výstavbě, rekonstrukcích a modernizacích, tak i na opravách a údržbě. Jednalo se zejména o finančně nákladné nové stavby silnic a dálnic včetně jejich rekonstrukcí a modernizací. Ve srovnání se stejným obdobím 2007 produkce pozemního stavitelství klesla. Stavební práce v zahraničí opět zaznamenaly meziroční růst.

Stavební práce podle dodavatelských smluv u podniků s 20 a více zaměstnanci meziročně vzrostly ve stálých cenách o 0,4 %. Stavební práce na nové výstavbě, rekonstrukci a modernizaci se zvýšily o 0,2 % (příspěvek 0,1 procentního bodu), v tom pozemní stavitelství kleslo o 3,0 % (příspěvek -1,9 p.b.) a inženýrské stavitelství se zvýšilo o 8,0 % (příspěvek 2,0 p.b.). U stavebních prací v zahraničí byl nárůst o 13,2 % (příspěvek 0,6 p.b.). Snížení zaznamenaly opravy a údržba o 3,5 % (příspěvek -0,3 p.b.) a ostatní práce o 4,5 % (příspěvek -0,0 p.b.)

Počet zaměstnanců ve stavebních firmách, které měly 20 a více zaměstnanců, klesl o 0,1 %^{*)} proti březnu roku 2007. Průměrná nominální měsíční mzda zaměstnanců byla 26 020 Kč a meziročně se zvýšila o 13,0 % (reálná mzda se zvýšila o 5,5 %). Průměrná hodinová mzda byla 181 Kč a proti stejnému období 2007 byla vyšší o 20,0 %. Produktivita práce na jednoho zaměstnance vzrostla o 0,5 % a na jednu odpracovanou hodinu se zvýšila o 6,8 %.

Stavební úřady v březnu 2008 vydaly 9 833^{**)} stavebních povolení (v tom 5 479 pro nové stavby a 4 354 pro změny dokončených staveb). Počet stavebních povolení meziročně vzrostl o 4,1 %.

Orientační hodnota staveb povolených v březnu 2008 byla 33,2 mld. Kč a ve srovnání se stejným obdobím 2007 klesla o 8,4 %. Novou výstavbou vzniknou stavby v hodnotě 20,6 mld. Kč (pokles o 26,1 %, příspěvek -20,2 procentního bodu). Změnou dokončených staveb vzniknou stavby v hodnotě 12,6 mld. Kč (nárůst o 51,6 %, příspěvek 11,8 p.b.).

Orientační hodnota u nové výstavby ve srovnání se stejným obdobím 2007 klesla ve všech směrech výstavby, kromě staveb ostatních (nárůst o 24,0 %, příspěvek 4,3 p.b.). U změn dokončených staveb byl zaznamenán meziroční pětinasobný nárůst objemu orientační hodnoty u staveb ostatních (příspěvek 12,4 p.b.) a u bytových budov o 12,3 % (příspěvek 0,8 p.b.). U staveb ostatních byl nárůst orientační hodnoty stavebních povolení způsoben novou výstavbou silnic, dálnic a železničních koridorů včetně jejich modernizací a rekonstrukcí.

Stavební úřady povolily výstavbu 2 825 bytů, což bylo o 784 bytů méně než v březnu 2007 (pokles o 21,7 %). Z toho novou výstavbou vznikne 2 337 bytů (o 683 bytů méně) a změnou dokončených staveb 488 bytů (o 101 bytů méně). Orientační hodnota nově povolených bytů v bytových domech byla 6,3 mld. Kč. Dále povolily výstavbu budov s podlahovou plochou 689,8 tis. m² (nárůst o 3,8 %), v tom u bytových budov klesla o 16,4 % (příspěvek -10,0 p.b.) a u nebytových budov se zvýšila o 35,6 % (příspěvek 13,8 p.b.). Průměrná podlahová plocha u nové bytové výstavby byla 134,0 m² s orientační hodnotou 18,8 tis. Kč za 1 m².

^{*)} Ukazatele o zaměstnanosti jsou sledovány u podniků s 20 a více zaměstnanci. V průměrném evidenčním počtu zaměstnanců nejsou zahrnuty zaměstnanci, které pro stavební podniky pracují přes agentury práce.

^{**)} Od 1. 1. 2007 platí nový zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který zejména v paragrafech 103 a 104 upravuje nově problematiku „vydávání stavebních povolení“. Tato nová úprava může ovlivnit absolutní hodnoty časových řad u nové výstavby a u změn dokončených staveb, zejména v počtu stavebních povolení a jejich orientační hodnoty u nebytových budov, staveb pro životní prostředí a ostatních staveb.

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby v maloobchodě bez motoristického segmentu klesly v březnu meziměsíčně reálně o 0,6 %, meziročně se zvýšily o 0,7 %. Sezónně neočištěné tržby se po 51 měsících nepřetržitého růstu snížily o 2,1 %. Meziroční pokles tržeb se projevil jak u potravin, tak i nepotravinářského zboží. V motoristickém segmentu sezónně očištěné tržby klesly meziměsíčně reálně o 2,2 %, meziročně o 0,1 % a bez očištění o 4,4 %. Za ubytování a stravování se sezónně očištěné tržby meziměsíčně snížily o 0,5 % a neočištěné meziročně klesly o 3,4 %.

Sezónně očištěné tržby v maloobchodě (OKEČ 52) klesly v březnu meziměsíčně reálně o 0,6 %, v tom za potraviny o 1,1 %, za nepotravinářské zboží o 0,3 %. Trendová složka se zvýšila stejně jako v předchozích pěti měsících o 0,1 %.

Meziročně po očištění o sezónní vlivy a pracovní dny (v březnu 2008 bylo o dva pracovní dny méně než ve stejném měsíci 2007) vzrostly tržby **reálně** o 0,7 %, po očištění pouze o pracovní dny naopak klesly o 0,7 %. Projevil se zde převažující vliv Velikonoc nad vlivem počtu pracovních dní. **Sezónně neočištěné** tržby zaznamenaly po 51 měsících nepřetržitého meziročního růstu pokles o 2,1 %, v tom za potraviny o 3,0 % a za nepotravinářské zboží o 1,4 %. Kromě vlivu počtu pracovních dní ovlivnila meziroční výsledky v některých sortimentních skupinách prodejen i mimořádně vysoká loňská základna, která souvisela s neobvykle teplým počasím, které urychlilo nákupy typické pro pozdější jarní období. V letošním březnu naopak panovalo zimní počasí.

Největší podíl na celkovém úbytku tržeb v březnu měly prodejny drogistického, farmaceutického a kosmetického zboží (současně měly i nejvyšší pokles tržeb) a prodejny se smíšeným zbožím s převahou potravin. Zpomalení tempa růstu zaznamenal podílově málo významný maloobchod provozovaný prostřednictvím internetu nebo zásilkové služby, dále prodej ve specializovaných prodejnách textilu a obuvi a také domácích potřeb.

V členění podle velikostních skupin vykázaly pokles tržeb všechny skupiny s výjimkou podniků se 100 a více zaměstnanci, kde však tržby vzrostly pouze o 0,3 %.

Cenový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 104,1 %. Růst cen potravin se ve srovnání s únorem zpomalil o jeden procentní bod na 8,9 %. V prodejnách drogistického, farmaceutického a kosmetického zboží se ceny zvýšily o 5,3 %, ve stánkovém a ostatním prodeji provozovaném mimo prodejny o 5,2 % a v nespecializovaných prodejnách s převahou nepotravinářského zboží o 2,9 %. Naopak v zásilkovém obchodě se snížily o 1,7 %, v prodejnách textilu a obuvi o 1,6 %, za použité zboží o 1,4 %, za potřeby pro domácnost o 0,9 % a za ostatní nepotravinářské zboží o 0,3 %.

V motoristickém segmentu (OKEČ 50) sezónně očištěné tržby meziměsíčně reálně klesly o 2,2 %, meziročně o 0,1 %. Neočištěné tržby se snížily meziročně o 4,4 %, v tom za prodej a opravy motorových vozidel o 5,3 % a za prodej pohonných hmot o 2,5 %.

V maloobchodě včetně motoristického segmentu (OKEČ 52 + 50) klesly sezónně očištěné tržby meziměsíčně reálně o 1,2 %, meziročně vzrostly o 0,4 %. Sezónně neočištěné tržby se snížily meziročně o 2,9 %.

V ubytování a stravování (OKEČ 55) se sezónně očištěné tržby reálně meziměsíčně snížily o 0,5 %. Sezónně neočištěné tržby klesly meziročně o 3,4 %. Pokles tržeb byl zaznamenán jak u ubytovacích, tak i stravovacích zařízení (o 4,1 %, resp. o 3,2 %). V ubytovacích zařízeních se tržby snížily ve všech velikostních skupinách, ve stravovacích zařízeních zaznamenala jako jediná meziroční nárůst velikostní skupina podniků s 20 až 49 zaměstnanci (o 1,8 %).

Zahraniční obchod

Podle předběžných údajů klesl v březnu meziročně v běžných cenách vývoz o 5,6 % a dovoz o 2,4 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 8,1 mld. Kč, který byl meziročně o 7,4 mld. Kč nižší. Nepříznivé saldo ovlivnil hlavně pokles přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 4,9 mld. Kč a růst deficitu v obchodě s minerálními palivy o 3,7 mld. Kč.

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění vývoz snížil o 6,2 % a dovoz o 9,0 %. Trendová složka klesla u vývozu o 1,2 %, u dovozu vzrostla o 0,2 %.

Meziročně se v běžných cenách snížil vývoz o 5,6 % a dovoz o 2,4 %. Březnové výsledky ovlivnil nižší počet pracovních dní (o dva méně než v předchozím roce), velikonoční svátky a vysoká srovnávací základna března 2007. U vývozu jde o největší pokles od srpna 2002, u dovozu od května

2005. Naposledy bylo zaznamenáno meziroční snížení vývozu v lednu 2004 (o 0,2 %) a dovozu v červenci 2005 (o 2,0 %). V důsledku posílení koruny vůči euru a zejména k dolaru rostl zahraniční obchod rychleji v přepočtu na eura (vývoz o 5,0 % a dovoz o 8,5 %) a na dolary (vývoz o 23,1 % a dovoz o 27,2 %) než v korunách.

Obchodní bilance skončila přebytkem 8,1 mld. Kč, který byl ve srovnání s březnem 2007 o 7,4 mld. Kč nižší. Jde o nejvyšší meziroční pokles od dubna 2003. Se státy EU byla bilance aktivní 41,1 mld. Kč, se státy mimo EU pasivní 33,0 mld. Kč.

Bilanci negativně ovlivnil pokles přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 4,9 mld. Kč a růst deficitu v obchodě s minerálními palivy o 3,7 mld. Kč. Snížilo se kladné saldo obchodu s průmyslovým spotřebním zbožím o 0,9 mld. Kč a bilance obchodu s chemickými výrobky, polotovary a materiály a nápoji a tabákem zůstaly zhruba na stejné úrovni jako v březnu 2007. Zlepšila se bilance obchodu s potravinami a živými zvířaty (pokles schodku o 1,5 mld. Kč) a surovinami (růst přebytku o 0,4 mld. Kč).

Celkový vývoz strojů a dopravních prostředků klesl o 6,0 % (o 7,2 mld. Kč), z čehož se nejvíce snížil vývoz silničních vozidel (o 3,9 mld. Kč), ostatních přepravních prostředků (o 1,1 mld. Kč) a strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (o 0,7 mld. Kč). Celkový dovoz strojů a dopravních prostředků se snížil o 2,7 % (o 2,3 mld. Kč), přičemž k největšímu poklesu došlo u stejných zbožových skupin jako u vývozu. Nejvyšší přírůstek dovozu byl zaznamenán u telekomunikačních zařízení (o 1,9 mld. Kč).

Růst dovozu minerálních paliv o 36,0 % (o 5,2 mld. Kč) byl ovlivněn hlavně vyšším dovozem ropy (hodnotově o 44,7 %, naturálně o 6,2 %) a zemního plynu (hodnotově o 47,2 %, naturálně o 39,2 %).

Z teritoriálního hlediska kleslo kladné saldo se státy EU o 7,3 mld. Kč, se státy mimo EU se schodek zvýšil o 9,5 mld. Kč. Přebytek vzrostl v obchodě s Francií o 2,6 mld. Kč, Rumunskem o 1,3 mld. Kč, Ukrajinou o 0,5 mld. Kč a Polskem o 0,4 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance s Finskem o 0,4 mld. Kč. Prohloubil se schodek obchodu s Ruskem o 3,3 mld. Kč, Čínou o 1,2 mld. Kč a Japonskem o 0,8 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršil obchod s Kazachstánem o 0,9 mld. Kč, Srbskem o 0,8 mld. Kč a Spojenými státy o 0,6 mld. Kč. Přebytek klesl v obchodě s Rakouskem o 0,6 mld. Kč, Německem o 0,5 mld. Kč a Slovenskem o 0,1 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** se v porovnání s předchozími dvanácti měsíci zvýšil vývoz o 12,0 % a dovoz o 11,1 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 81,4 mld. Kč, což představuje zlepšení o 27,5 mld. Kč.

Příznivě se vyvíjela bilance obchodu se stroji a dopravními prostředky (růst přebytku o 36,8 mld. Kč), surovinami (zvýšení aktiva o 8,6 mld. Kč), potravinami a živými zvířaty (pokles deficitu o 2,8 mld. Kč), živočišnými tuky a oleji (snížení schodku o 1,2 mld. Kč) a nápoji a tabákem (zlepšení o 1,2 mld. Kč přechodem z pasiva do aktiva). Zhoršila se bilance obchodu s chemickými výrobky (prohloubení záporného salda o 12,2 mld. Kč), polotovary a materiály (snížení aktiva o 8,0 mld. Kč), průmyslovým spotřebním zbožím (pokles přebytku o 2,3 mld. Kč) a minerálními palivy (prohloubení deficitu o 0,4 mld. Kč).

Z **teritoriálního hlediska** byl přebytek obchodní bilance se státy EU vyšší o 65,5 mld. Kč, zatímco se státy mimo EU schodek obchodu vzrostl o 38,0 mld. Kč. Klesl deficit obchodu s Ruskem o 21,0 mld. Kč a přebytek se zvýšil v obchodě se Slovenskem o 15,3 mld. Kč, Francií o 12,8 mld. Kč, Spojeným královstvím o 10,3 mld. Kč, Itálií o 7,8 mld. Kč, Polskem o 7,3 mld. Kč a Německem o 1,0 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Nizozemskem o 7,1 mld. Kč a Norskem o 6,7 mld. Kč. Prohloubil se naopak schodek obchodu s Čínou o 48,5 mld. Kč, Japonskem o 15,8 mld. Kč, Thajskem o 7,0 mld. Kč, Koreou o 5,4 mld. Kč, Irskem o 5,0 mld. Kč a Spojenými státy o 5,4 mld. Kč. Přebytek se snížil v obchodě s Rakouskem o 8,1 mld. Kč a Maďarskem o 6,6 mld. Kč.

V **lednu až březnu** vzrostl vývoz o 5,1 % a dovoz o 6,1 %. Přebytek obchodní bilance 34,6 mld. Kč byl meziročně o 3,5 mld. Kč vyšší.

DUBEN

Spotřebitelské ceny

Meziměsíční růst spotřebitelských cen o 0,4 % ovlivnilo zejména zvýšení cen zemního plynu o 2,9 % a tepla pro otop a ohřev vody o 0,6 %. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje došlo po

cenovém poklesu v předchozích dvou měsících ke zvýšení cen, které způsobily především vyšší ceny mouky o 13,4 %, rýže o 5,4 %, ostatní zeleniny o 11,6 %, citrusů o 8,4 %, rostlinných tuků o 5,2 %, cukru o 4,2 %. V oddíle alkoholické nápoje a tabák vzrostly ceny alkoholických nápojů o 1,6 %, v tom ceny lihovin o 1,7 %, vína o 2,5 % a lahvého piva o 1,0 %. Růst cen v oddíle odívání a obuv ovlivnily zejména vyšší ceny nového letního zboží.

Snižující vliv na vývoj spotřebitelských cen měl podobně jako v předchozích letech pokles mezisezónních cen dovolených s komplexními službami o 1,2 %. Nižší byly ceny i některých potravin, například chleba o 2,2 %, vajec o 1,8 %, plodové zeleniny o 3,4 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,5 % a ceny služeb o 0,3 % vzrostly.

Vývoj spotřebitelských cen v dubnu (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,3	0,5	Zdraví	1,8	-0,1
Alkoholické nápoje, tabák	8,2	0,7	Doprava	11,4	0,0
Odívání a obuv	5,2	1,3	Pošty a telekomunikace	3,9	0,0
Bydlení, voda, energie, paliva	24,8	0,6	Rekreace a kultura	9,9	-0,5
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,8	0,3	Vzdělávání	0,6	0,0
			Stravování a ubytování	5,8	0,4
			Ostatní zboží a služby	6,3	0,2

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v dubnu o 6,8 %, tj. o 0,3 procentního bodu méně než v březnu. Zpomalení cenového růstu nastalo hlavně v oddílech potraviny a nealkoholické nápoje, alkoholické nápoje a tabák, doprava a zdraví. Z potravin zmínil růst cen zejména u ostatního ovoce na 8,6 % (v březnu 16,3 %), jogurtů na 7,6 % (v březnu 10,6 %), chleba na 31,6 % (v březnu 35,9 %) a pečiva na 30,0 % (v březnu 34,2 %). V oddíle alkoholické nápoje a tabák se zmenšil růst cen tabákových výrobků na 16,6 % (v březnu 19,1 %). V dopravě byly ceny pohonných hmot vyšší o 8,0 % (v březnu o 12,7 %).

Naopak v oddíle bydlení cenový růst mírně zrychlil vlivem cen zemního plynu, které byly vyšší o 18,4 % (v březnu o 16,5 %). Čisté nájemné vzrostlo o 17,6 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 28,8 % a v bytech s tržním nájemným o 1,4 %. Ceny elektřiny se zvýšily o 9,5 %, tepla a teplé vody o 11,2 %, tuhých paliv o 20,0 %. Vodné bylo vyšší o 8,3 % a stočné o 9,1 %.

Výrazně vyšší než loni byly ceny řady potravin. Ceny vajec se zvýšily o 24,1 %, mléka o 28,1 %, sýrů o 21,0 %, másla o 15,9 %, jedlých olejů o 28,6 %. Ve veřejném stravování se zvýšily ceny v restauracích o 6,7 %, v závodních jídelnách o 8,9 % a školních jídelnách o 10,6 %.

Nižší než loni byly ceny odívání o 2,4 %, přístrojů a spotřebičů pro domácnost o 1,6 %, automobilů o 1,9 %, audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat o 11,3 %. Z potravin byly meziročně nižší hlavně ceny brambor o 38,2 % a plodové zeleniny o 28,8 %. V oddíle pošty a telekomunikace klesly ceny mobilních telefonů a ceny telefonických a telefaxových služeb vlivem komerčních slev mobilních operátorů.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 6,0 % a ceny služeb o 7,9 %.

Míra inflace (podíl průměrů bazických indexů – prosinec 2005 = 100 – za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců) byla v dubnu 4,7 %, což je o 0,4 procentního bodu více než v březnu 2008.

Výrobní ceny

Meziměsíčně v dubnu vzrostly ceny zemědělských výrobců a tržních služeb shodně o 0,7 %, stavebních prací o 0,4 %. Ceny průmyslových výrobců se nezměnily.

Meziročně byly ceny zemědělských výrobců vyšší o 27,9 %, průmyslových výrobců o 4,7 %, stavebních prací o 4,9 % a tržních služeb o 4,3 %.

Meziměsíční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** vzrostly v úhrnu o 0,7 %. Ceny rostlinných výrobků se zvýšily o 1,7 % v důsledku růstu cen ovoce o 5,4 %, olejnin o 2,3 % a obilovin o 2,0 %. Klesly ceny brambor o 0,8 % a zeleniny o 5,5 %. Ceny živočišných výrobků se snížily o 0,6 %, klesly ceny vajec o 7,7 %, mléka o 2,9 % a drůbeže o 0,4 %. Vyšší byly ceny skotu o 0,6 % a prasat o 6,3 %.

Ceny **průmyslových výrobců** se meziměsíčně nezměnily. Nejvýrazněji ovlivnily cenovou úroveň vyšší ceny v odvětví koksu a rafinérských výrobků a odvětví uhlí, lignitu, rašeliny, ropy shodně o 2,1 %. Pokračoval také růst cen základních kovů, hutních a kovodělných výrobků o 0,9 %. Naopak došlo k poklesu cen v odvětví potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků o 1,0 % (nižší ceny tabákových a mlékárenských výrobků), v odvětví elektřiny, plynu a vody o 0,6 % (přechod na letní ceny silové elektřiny u velkoodběratelů) a chemických výrobků a vláken o 0,9 %.

Ceny **stavebních prací** vzrostly o 0,4 %, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví o 0,5 %.

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** vzrostly o 0,7 % v důsledku růstu cen podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu o 1,2 % (růst cen za reklamní služby o 6,2 %).

Meziroční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** byly vyšší o 27,9 % (v březnu o 26,1 %). Ceny rostlinných výrobků vzrostly o 37,6 % zejména v důsledku vyšších cen obilovin o 57,4 % a olejnin o 64,8 %. Dále se zvýšily ceny ovoce o 41,4 %. Ceny brambor byly nižší o 40,2 % a zeleniny o 9,7 %. Ceny živočišných výrobků byly vyšší o 16,1 %. Vzrostly ceny mléka o 24,9 %, vajec o 16,2 % a drůbeže o 19,4 %. Poprvé od října 2006 byly meziročně vyšší ceny prasat, a to o 5,6 %. Ceny skotu byly nižší o 2,0 %.

Ceny **průmyslových výrobců** se zvýšily o 4,7 % (v březnu o 5,3 %). Nejvýznamnější vliv na úroveň cenové hladiny měly ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku růstem o 9,3 %, z toho zejména ceny průmyslových krmiv o 35,9 %, mlékárenských výrobků o 14,7 % a ostatních potravinářských výrobků o 7,5 %. Ceny elektřiny, plynu a vody se zvýšily o 9,1 % a ceny koksu a rafinérských výrobků o 21,8 %. Meziročně klesly zejména ceny dopravních prostředků o 3,7 %, z toho díly motorových vozidel o 7,4 %. Ceny pryžových a plastových výrobků se snížily o 2,4 % a upraveného dřeva a dřevěných výrobků o 2,9 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin se meziročně nejvíce zvýšily ceny energií o 13,5 % a zboží krátkodobé spotřeby o 4,7 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 4,9 % (stejně jako v březnu), ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví vzrostly o 2,9 % (v březnu o 2,8 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu vyšší o 4,3 % (v březnu o 3,7 %). Vzrostly ceny podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu o 6,1 % (růst cen za reklamní služby o 14,0 %), dále v nákladní dopravě a skladování a v peněžnictví shodně o 2,3 %. Ceny za služby pošt a telekomunikací byly vyšší o 2,2 %.

Nezaměstnanost

Míra registrované nezaměstnanosti v dubnu 2008 meziměsíčně poklesla o 0,4 % na 5,2 %. Meziročně byla nižší o 1,6 %. K 30. dubnu evidovaly úřady práce nejméně uchazečů o práci v tomto měsíci od roku 1998. Meziročně poklesl počet uchazečů o zaměstnání o 86 814 osob, což je vůbec největší meziroční dubnový pokles nezaměstnanosti od začátku sledování. Zvýšil se počet volných pracovních míst na více než 152 000 – to je nejvyšší počet volných pracovních míst v evidenci úřadů práce v historii sledování. V některých okresech je dokonce více volných pracovních míst než uchazečů o zaměstnání.

K 30. 4. 2008 míra registrované nezaměstnanosti činila 5,24 %. Ze 14 krajů má vyšší než průměrnou míru nezaměstnanosti 7 krajů, a to Ústecký (9,83 %), Moravskoslezský (8,34 %), Karlovarský (6,58 %), Jihomoravský (5,99 %), Olomoucký (5,96 %), Liberecký (5,76 %) a Zlínský (5,25 %). Z jednotlivých okresů byla nejvyšší míra nezaměstnanosti v okrese Most (12,94 %), Karviná (12,26 %), Teplice (10,95 %), Ústí nad Labem (10,39 %), Děčín (9,98 %), Hodonín (9,69 %), Znojmo (9,30 %), Jeseník (9,23 %) a Bruntál (9,22 %). Nejnižší míra nezaměstnanosti byla v okresech Praha-východ (1,50 %), Praha-západ (1,69 %), Hlavní město Praha (2,03 %) a Mladá Boleslav (2,06 %). Míra registrované nezaměstnanosti žen byla 6,60 % a mužů 4,22 %. Ve všech okresech republiky

byla zaznamenána vyšší míra nezaměstnanosti žen než mužů.

Úřady práce zaznamenaly v dubnu snížení **počtu nezaměstnaných** proti stavu z předchozího měsíce. Počet neumístěných uchazečů o zaměstnání dosáhl 316,1 tis. osob, což je o 20,2 tis. osob méně než ke konci předchozího měsíce. Meziročně poklesl počet uchazečů o zaměstnání o 86,8 tis. osob. K 30. 4. 2008 bylo registrováno 19,1 tis. nezaměstnaných **absolventů škol a mladistvých**, je to o 1,3 tis. osob méně než v minulém měsíci a o 5,9 tis. osob méně než v dubnu 2007. Na celkové nezaměstnanosti se tak podílejí 6,1 % (březen – 6,1 %, duben 2007 – 6,2 %). V průběhu dubna se na úřadech práce nově přihlásilo o zaměstnání 42,5 tis. osob. Je to o 4,5 tis. **nově evidovaných uchazečů** více než v předchozím měsíci a o 1,7 tis. více než v dubnu 2007. Do nového zaměstnání v průběhu dubna 2008 nastoupilo 42,6 tis. osob (tj. o 4,0 tis. osob více než v předchozím měsíci a o 5,5 tis. osob méně než v dubnu 2007) a 20,1 tis. uchazečů bylo z evidence vyřazeno bez umístění (sankční vyřazení, odchod do důchodu atd.).

Úřady práce evidovaly k 30. 4. 2008 celkem 152,3 tis. **volných pracovních míst**. Je to o 956 míst více než v předchozím měsíci a o 38,4 tis. míst více než v dubnu 2007. Na jedno volné pracovní místo v současné době připadá v průměru 2,1 uchazeče, z toho nejvíce v okresech Děčín (14,3), Jeseník (11,0), Karviná (9,6), Teplice (9,5), Bruntál a Most (9,4). K 30. 4. 2008 evidovaly úřady práce 4,7 tis. **volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením**, na jedno volné pracovní místo připadalo 13,2 osoby se zdravotním postižením.

V dubnu 2008 pobíralo **podporu v nezaměstnanosti** 101,0 tis. osob, což je 32,0 % celkového počtu osob vedených v evidenci (březen – 32,6 %, duben 2007 – 28,7 %).

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2008 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 360/2007 Sb. ze dne 5. prosince 2007. Je koncipován jako schodkový. Stanovil roční příjmy ve výši 1 036,5 mld. Kč, roční výdaje ve výši 1 107,3 mld. Kč a schodek ve výši 70,8 mld. Kč. Proti pokladnímu plnění za rok 2007 rozpočet počítá s nárůstem příjmů o 10,6 mld. Kč, tj. o 1,0 %. Výdaje by měly vzrůst o 15 mld. Kč, tj. o 1,4 %. Rozpočtový schodek je ve srovnání se skutečností k 31. 12. 2007 (66,4 mld. Kč) o 4,4 mld. Kč vyšší. Nejvyšší část rozpočtových příjmů (387,0 mld. Kč) má plynout z pojistného na sociální a zdravotní zabezpečení a politiku zaměstnanosti (z toho 321,3 mld. Kč z důchodového pojištění), dále z daní právnických a fyzických osob (208,1 mld. Kč) a z daní z přidané hodnoty (191,9 mld. Kč). Ve výdajích jsou nejvyšší částky předpokládány na čerpání sociálních dávek (394,0 mld. Kč, z toho na důchody 305,6 mld. Kč), na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci (98,5 mld. Kč) a na neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (123,9 mld. Kč).

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly k 30. dubnu 2008 celkové příjmy státního rozpočtu výše 348,6 mld. Kč, celkové výdaje 376,7 mld. Kč a schodek hospodaření 28,1 mld. Kč (v dubnu 2007 byl vykázán schodek 17,0 mld. Kč).

Celkové příjmy ve výši 348,6 mld. Kč představovaly 33,6 % schváleného rozpočtu (v dubnu 2007 plněny na 33,5 %) a proti dubnu 2007 tak byly vyšší o 30,4 mld. Kč, tj. o 9,6 %. Meziroční růst ovlivnily především nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery (růst o 16,6 mld. Kč, tj. o 38,8 %).

Celkové výdaje v objemu 376,7 mld. Kč čerpané ke konci dubna 2008 představují 34,0 % schváleného rozpočtu (v dubnu 2007 to bylo 32,2 %), což znamená meziroční růst o 41,5 mld. Kč, tj. o 12,4 %. Meziroční růst ovlivnily především vyšší kapitálové výdaje.

Celkové saldo hospodaření státního rozpočtu ke konci dubna 2008 vykázalo schodek ve výši 28,1 mld. Kč a je horší o 4,5 mld. Kč než by odpovídalo úrovni rozpočtované alikvoty (-23,6 mld. Kč). Proti stejnému období roku 2007 je to výsledek horší o 11,1 mld. Kč. Na relativně negativní výsledek hospodaření státního rozpočtu měly rozhodující vliv již zmíněné kapitálové výdaje.

Konjunkturální průzkum

Saldo souhrnného indikátoru důvěry (indikátoru ekonomického sentimentu) se v dubnu 2008 meziměsíčně snížilo o 0,7 bodu. Saldo podnikatelského indikátoru se snížilo o 0,5 bodu a saldo spotřebitelského indikátoru o 1,1 bodu. Ve srovnání s dubnem 2007 je saldo souhrnného indikátoru důvěry o 2,6 bodu nižší, důvěra podnikatelů je nižší o 3,4 bodu a důvěra spotřebitelů je vyšší o 0,8 bodu.

V **průmyslu** se v dubnu oproti březnu nezměnilo hodnocení celkové ekonomické situace. Hodnocení celkové poptávky se v dubnu také nezměnilo, hodnocení zahraniční poptávky se mírně snížilo. Zásoby se podle mínění respondentů nepatrně zvýšily. Pro příští tři měsíce očekávají

respondenti mírné zpomalení příznivého vývoje výrobní činnosti i zaměstnanosti. Očekávání celkové ekonomické situace jsou pro příští tři měsíce nižší než v březnu, pro příštích šest měsíců jsou vyšší. Využití výrobních kapacit v průmyslu dosáhlo 89,9 %. Celkově se saldo indikátoru důvěry v průmyslu meziměsíčně snížilo o 0,7 bodu a je o 2 body nižší než v dubnu 2007.

Ve **stavebních podnicích** se hodnocení současné ekonomické situace v dubnu meziměsíčně zvýšilo. Hodnocení současné celkové poptávky se nepatrně snížilo. Pro příští tři měsíce respondenti předpokládají pokračování příznivého vývoje stavební činnosti a zaměstnanosti. Zajištění práce zakázkami odhadují respondenti na 8,5 měsíců. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou oproti březnu opatrná. Celkově se saldo indikátoru důvěry meziměsíčně snížilo o 1,5 bodu na třetí nejvyšší hodnotu v jeho historii. Je o 4,5 bodu vyšší než před rokem.

V odvětví **obchodu** v dubnu pokračuje příznivé hodnocení současné ekonomické situace, mírně se zvýšilo i očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců. Zásoby se podle mínění respondentů v dubnu nepatrně zvýšily. Celkově se saldo indikátoru důvěry v dubnu oproti březnu zvýšilo o 0,3 bodu a je o 2,7 bodu nižší než v dubnu 2007.

Ve **vybraných odvětvích služeb** se podle respondentů v dubnu ve srovnání s březnem nezměnilo příznivé hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky se oproti březnu mírně snížilo, její očekávání pro příští tři měsíce se nezměnilo. Očekávání ekonomické situace jsou pro období příštích tří i šesti měsíců vyšší než v březnu. Celkově se saldo indikátoru důvěry oproti minulému měsíci snížilo o 0,4 bodu a je o 6,7 bodu nižší než před rokem.

Ze šetření mezi **spotřebiteli** v dubnu vyplynulo, že ve srovnání s březnem očekávají pro příštích dvanáct měsíců mírné zlepšení celkové ekonomické situace i své finanční situace. Podíl respondentů, kteří očekávají zvýšení nezaměstnanosti, se v dubnu oproti minulému měsíci nepatrně zvýšil a celkově je stále velmi nízký. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se mírně snížil. Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti minulému měsíci snížil o 1,1 bodu a v meziročním srovnání je o 0,8 bodu vyšší.

Metodické vysvětlivky:

Od ledna 2006 je **souhrnný indikátor důvěry** (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. **Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry** je vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.

Od ledna 2006 je **vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém**: indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20 % váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.